

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Ydéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

TOLLHEGYEN.

— július 4.

(Furosa minősítés.) Azt beszélnek, hogy a németországi tiszték minősítvényében a tiszt urak neve után egy, két, három, négy, vagy öt „S” betű szokott szerepelni. Kisült végre, hogy az egy „S” betű annyit jelent, hogy: Säuft (iszik); „SS” annyi mint säuft stark (sokat iszik), „SSS” säuft sehr stark (nagyon sokat iszik), „SSSS” säuft sehr stark Schnaps (nagyon sok pálinkát iszik.) A legfőbb hadur, a császár, azonban ekkor még mindig nem fogy ki türelméből, csak ha az ötödik „S” is odakerül a név mellé, kényszerítik a tisztet a lemondásra, mert az már annyit jelent, hogy „säuft sehr stark schlechten Schnaps” (nagyon sok rossz pálinkát iszik). Miután köztudomásu, hogy armádiánk szolgailag utánozza a német hadseragben divó szokásokat, nem lehetetlen, hogy rövidesen életbe léptetik ezt a minősítési eljárás is. Reméljük, hogy akkor már magyar lesz a magyar ezredek nyelve, előrelátással gondoskodunk tehát a szóbanforgó minősítés magyarságáról is. Ez esetben az „S”-betű „I”-betűvel lenne helyettesíthető. Vagyis: **Egy „i”**: „Iszik.” **Két „i”**: „Igen iszik.” **Három „i”**: „Igen-igen iszik.” **Négy „i”**: „Igen igen iszik ispirituszt.” **Öt „i”**: „Igen-igen imfámis ispirituszt iszik.” Ajánljon ennél jobbat, a ki ért hozzá!

(Német bambaság.) Luéger ur iskolát csinál, az ő stílusában folyó támadások egész özöne zúdul reánk. Ebben előljár az „Alldeutsche Blätter” című heti folyóirat, a nagynémetek közlönye, mely egy idő óta: „Erfreuliches aus dem Bana!” (Örvendetes hírek a Bánságból) felirással azt hirdeti, hogy derék svábaink közt itt-ott már mutatkozik az „ébredés.” Igy *Fehértemplomból* levelet közöl, mely szerint mult évi december 10-én ott német, szerb és román nemzetiségű választók gyűlést tartottak és kimondották, hogy nemzeti jogaik mellett harcolni és nyelvüket iskolában s egyházban érvényesíteni fogják. A németek vezetői közt kiemeli a lap dr. *Kremling* Lajos ügyvédet, aki „német földieit közt, mint a németiségnek erőteljes előharcosa évek óta ismeretes.” *Versecről* hasonló gyűlésről ír; főszónok volt a németiség részéről *Rotter* Ferenc, aki beszédjében kijelentette, hogy a népiskolákban a német tannyelv fenntartandó, különben a gyermekek elvesztik német nemzetiségüket. A hazának hű fiai, de egyuttal jó németek akarnak maradni. Dr. *Seemayer* Károly azt bizonyítja, hogy a választójogot nem szabad a magyar nyelv indásához kötni. A levelező „örömmel” jegyzi meg, hogy a jelenvolt németiség az ottani városi iskolákban a régi állapot helyreállítását, vagyis a német nyelv újbóli behozatalát erőlyesen kívánta. A gyülekezet elnökül a „derák és németérlzelmű *Neukomm* Gyula gép-

gyárost” választotta meg. A cikk így végződik: „A bánsági németiség közt — ha bár lassan — forrongás tapasztalható, a német érzés ébredezni kezd, a nemzeti öntudat erősödőben van és így alapos a remény, hogy a svábok, a németiség keleti előőrsei, megmenthetők lesznek és fenn fognak maradni. Adja Isten.” Épp ily tünetről értesül *Cservenka* községből, hol egy *Wunsch* nevű „porosz származásu tanítót” emel ki, aki a község németiségének fenntartása körül kiváló érdemeket szerzett. Tudomásul vesszük ezeket a híreket és figyelemmel fogjuk kísérni, mint az „Alldeutsch” aknamunkának tüneteit. A magyar nemzet és kormány sohase bántotta és veszélyeztetette senki nemzetiségét; a magyar nyelv tanításával csak módot akar nyújtani az állami nyelv megtanulására, melynek az illetők az éleiben hasznát veszik. Aki nem tanulja meg, ám lássa következményeit a gyakorlati életben. Egyébiránt az „Alldeutsch” titkos fondorlatoknak annál kevésbbé lehetnek számbavehető eredményei, mert a magyar államban senkise érezheti s nem is érzi magát jogos igényeivel elnyomva. Így aztán nem lévén elnyomás, visszahatás sem keletkezik. A svábok másfél század óta vannak itt és megmaradtak sváboknak. Azok ma is. Mi ellen védekeznének? Arra a lépre pedig, melyet az *Alldeutsche* nyujtanak, hogy ők csapjanak fel pangermánoknak és magyarfalóknak, nem fognak rámenni: Magyar és német jól

Eljősz-e Édes? . . .

Eljőnnél-e majd Édes én velem, mondd!
Akácos, arnyas kis falumba, el?! . . .
Ott szép az élet! Ott a kis madárka
Bús panaszról is szebben énekel.

Picinyke, nádas, enyh-adó lakomba
Eljőnnél-e majd édes angyalom?! . . .
A boldogság beszállna ablakunkon,
S fészket rakna a nyájas paplakon!

Kis kunyhó! Ámde drágább palotáknál!
Mert benne volna mind a menny maga!
S mi itt a nappal, annál többet érne
Ott a rejtelmes, néma éjszaka.

Itt nincsen élet! Vásáros zsvajban
Mégmérgeződik lélek és kebel!
Ott néma csend van! S édes dallamodra
Csak kis madár, vagy kis patak felel.

Oh úgy vágnék már innen messzeszállni!
Meggyűlölkem a város vad zaját!
Oda nem hatna el az élet-lárma . . .
Meg is gyógyulok én majd odaát!

Virágos szép kert lesz a ház előtt majd,
S én nyári estén véled öntözöm.
S csillagsugárnál sétálunk karöltve
A templom alján, ott a kis közön.

Ott lesz csak élet: Ott a boldog álom!
Arról beszél ott minden kis levél!
S paróchiánknak csöndes, méla árnya
A nagy világnál százszor többet ér!

Megvidül ott a lélek s új erőt kap,
Hol a kis esermely édesen cseveg;
S a zöld mezőben, nyári délutánon
Futkároz, játszik vig apró sereg!

Elnézed majd, hogy alkonyatra válva
Miként pezsdül meg ott a bús magány,
És elmerengünk mindaketten, Édes,
Az estharangnak csendülő szaván!

Fehér ingvállban apró angyalocskák,
Sivalkodó had — hogy tipeg, szalad!
A kis tehén is várja már a rocskát . . .
— Ez itt az élet! . . . Nincsen bűn, salak! . . .

S ha látsz tüzes, nótázó pór-menyecskét
Kis gyermekével . . . és elgondolod:
Hogyis lesz majd, ha egyszer, nem sokára
Néked is lesz majd egy — kis angyalod . . .

Eljőnnél é hát nyájas kis lakomba,
Hogy végig szőjjük ezt a szép mesét?! . . .
— Te véled mennyország lesz ott az élet!
Te nálad nélkül — hideg és sötét!
Szabó István.

Toloncuton.

A pályaudvar előtt megállt a jól ismert
zöld tolonkocsi. S a foházör kíséretében
három csavargó szállt ki belőle. Az egyik
ötven éves lehetett, őszbecsavarodott hajjal.
Beteges, sápadt arcára a börtön levegője rá-
nyomta a tudóvész bélyegét. A másik kettő
még fiatal suhanc volt, alig husz évesek.
Sietve mentek keresztül a kíváncsiak töme-

gén. Az őt egykedvűen követte őket. Az el-
különített szakaszban már könnyebben érez-
ték magukat és mint a gyermekek, kik elő-
ször utaznak vonaton, néma örömmel fog-
lalták el helyeiket. Szótlatlan bámulták a
sürgő-forgó tömeget, elkábította őket a zaj,
a lárma, a tolató kocsiak dübörgése. Azután
hosszat füttyentett a vonat s lassan méltóság-
gal indult ki a földött pályaudvarból.

Künn a szabad természet ölen megré-
szegülten a szabadság szellője által tagadó
érzelmeikkel utaznak a csavargók.

A végtelen kalászos rónaságon felejt
szemét az öreg. Almodozva követi az el-
eltűnő városok és falvak egyforma kis ál-
lomásait és szeméi könnyel telnek meg.

A társa zavarta fel merengéséből. Bi-
zalmaskodva a vállára ütött s jókedvűen
kérdte:

— Mit busulsz öreg?

Nem felelt, mint ha nem is hallotta
volna.

— Talán nem örülsz ennek a szép vi-
lágnak, vagy tán jobban szereted a kótert?

A másik is odaszólt:

— Félsz talán hazamenni?

— Nem.

Mogorván, dacosan felelt, de azért sze-
mét mélyen lesütötte.

— Hová való vagy? — kérdezte kis
idő mulv az első.

— B . . . i — ből.

— Mi a mesterséged?

Az öreg büszkén emelte fel a fejét.

— Ügyvéd vagyok.

— Ügyvéd?! — röhögött fel mind a
kettő. — Tedd bolonddá az öreg apádat.

megélt békében eddig, meg fog így élni ezután is. Ismételjük, hogy Bánffy kell a nemzetiségek és nemzetköziségek nyakára, a ki a két iránnyal nagyon célszerűen tudott elbánni!

A kedvelt csehek és morvák.

— július 4.

A király megbékélt a nemzettel, azaz hogy a nemzet megbékélt a királlyal. Azaz hogy talán se nem így volt, se nem úgy volt: a fő az, hogy békesség van. Hónapok óta egyebet se csinálunk, csak magasztaljuk a békét — reménybeli áldásaiért. Mert hiszen addig nem érhet meg a gyümölcs, még nem is zsendül, addig nem zsendülhet, míg meg se kötött a virág; a virág pedig nem köthet meg addig, míg csak bimbóban van. Ez időszert pedig még csak bimbó-állapotban leledzenek a békesség áldott gyümölcsei. Ami eddig megérett belőlük: az adóbehajtás, meg a sorozás, az nem nekünk termett.

Minden keserűség nélkül való konstatació ez a tényeknek. Gonosz cselekedne az, aki kődobálással zavarná meg a békesség nyugodt vizeit. Vegyük úgy a dolgokat, amint vannak és ne keressünk a kákán csomót. Már csak azért sem, mert esetleg találunk.

Hanem azért van „hanem“-je a dolognak. A dolgokba való belenyugvás nem várja ki az okosságot és óvatosságot, sőt megköveteli. A kényszerűségekkel megalkuszik az okosság, de nem temeti el magát. Nyitott szemmel örködik és éberrel vigyázzván a jelent, számol a jövőre és a jövővel. Magyarán szólva: a legparadicsomabb békesség idején is szárazon kell tartanunk a puskaport.

Kell, mert erre is kényszerítenek bennünket a körülmények, mint ahogy kényszerítettek a megalkuvásra. A megalkuvás a nemzet részéről becsületes

volt, minden ragaszkodás, minden utólagos számítás nélkül — az adunk-vevünk alapján. A magunk részéről adunk békességet, adunk a delegációkban mindent, amit adhattunk s adunk az országgyűlésen adót és katonát. Cserébe kaptunk Ausztriától sarat, követ, piszkot, mooskolódást. S kaptunk a királytól becsületes kormányt, tele a legjobb intenciókkal — azonban kaptunk két levelet is, amelyek legalább is megrontják az előbbieket nyomán járó reménységet.

Igaz, hogy az a két levél nem nekünk van írva, de kizárólag nekünk szól. — A magyar közmondás szerint lányomnak beszélek, hogy a menyem értsen belőle. A kedvelt cseh nemzetnek és az őszintén szeretett morváknak szólnak a királyi irások, hogy a rebellis magyar törzs értsen belőlük. Világos nem a sorok közül, hanem a sorokból, hogy csak a mi kitanításunk végett íratott a két olvadozó hang királyi levél, mely hangsúlyozza, hogy a nagy válság idején különösen erre a két nemzetre támaszkodhat az uralkodó. Bár példájából tanulnának koronám többi tagjai, — veti utána leplezetlen őszinteséggel a király.

E záradék nélkül igazán szóra se volna méltó a legfelső kézirat. Mért fájna az nekünk, hogy Ferenc József olyan lobogó szeretettel van a szlovákok iránt? Boldoguljanak egymás szeretetében, — mindössze ezt kívánánk magunkban. Még csak azt se kérdeznénk meg, mióta lett olyan szivbéli kedveltje Ferenc Józsefnek a derék cseh náció, holott nem oly régen olyan érzelmekkel voltak egymás iránt, a melyek az eddigi fogalmak szerint nem szeretetnek nevezhetők. Azt mondanánk, hogy ez privát ügye az osztrák császárnak, a cseh nemzetnek és a morva nemzetnek — intézzék el egymással. Azonban az osztrák császár azt

mondja, hogy vegyünk példát a kedvelt csehektől és morvaktól, a két derék nemzettől mi magyarok s ez a mondás nagyon keservesen esik nekünk. Ez burkolt Clopy, amit elkövetetni a királlyal a legnagyobb tapintatlanság volt azok részéről, akik fölséges neve fölé azt a két levelet írták. Ha a levelek hangját összevetjük még azzal a hanggal, melyen a delegációban való tüzes magyar beszédek szemére hányta Barabás Bélának az uralkodó: úgy tetszik, mintha hadüzenetet hallanánk a fegyverszünet idején.

Hát ha odafönt így is jó, nekünk így jobb. A nemzetnek sokszor loptak már a szemére álmot mákonnyal, de most nem fog az a mesterség sikerülni. Vannak a kormánynak is tagjai, akik ellenőrzik a méregkeverő bécsi kezét s a nemzeti szellem is sokkal éberebb, semhogy meglehetne lopni. Különben maguk az osztrák intéző körök is szorgalmasan figyelmeztetnének s elég tapintatlanok a királyt választani eszközül. Vigyázzanak, hogy föl ne égessen őket a tűz, melylyel oktalanul játszanak.

Politikai hírek.

— **Elfogadott költségvetések.** A pénzügyi bizottság elfogadta a földmivelési és honvédelmi költségvetést.

— **A kvótabizottság tanácskozása.** Wekerle Sándor miniszterelnök holnap a kvótabizottság tagjai kíséretében Bécsbe utazik, ahol tanácskozni fognak az osztrák kvótabizottság tagjaival.

— **Az alkotmánypart értekezlete.** Az alkotmánypart Hadik János gróf elnöklésével ma este értekezletet tartott, melyen megjelentek Andrássy és Darányi miniszterek. A párt egyhangulag elfogadta a függetlenségi párt módosítása szerint a feliratot.

Az öreg azonban dühösen toppantott a lábával.

— Ügyvéd voltam hát. Mit nevettek azon? Ur voltam.

— Aztán, hogy kerültél ide?

— Hogy... Hát ugy!

Kis szünet állott be a beszédben. A két csavargó azon gondolkodott, nem akarja-e kecsapni az öreg.

— Loptál talán?

— Nem.

— Sikkasztottál ugye?

Az öreg ismét nem felelt. Behunyta szemét s úgy tett, mint ha aludnék.

A két csavargó azonban, kiket bántott ez a makacs zárkozottság, tovább faggatta.

— Mennyit ültél?

— Öt évet, — felelte mogorván és kelletlenül.

— Vácon?

— Ott.

— Vácon még jó dolog van. Ott legálább jó a koszt. De lilaván, ahol én három esztendeig ültem, ott aztán megismeri az ember, mi az a fegyház. Minden kis szamárságért olyan szigorúan büntettek, hogy mindnyáján el voltunk keseredve. Egy barátom, akit Vácról hoztak ide, mesélte milyen jó dolguk volt ott.

— Hogy bívták a barátodat?

— Szabó Sándor nak.

— Ismerem, hagyta helyben az öreg.

— Jó fiu volt.

— Az volt.

— Az is sikkasztott. Háziszolga volt. Egyszer egy ezézes bankóval felváltani küldték és nem jött vissza.

— Jól tette — röhögött a másik.

— Jól hát. De hamar elcsipték. Egy krajcárt sem tudott belőle elkölteni.

— Mert számár volt.

— Az volt. Megmodtam én is neki.

El kellett volna dugni a pénzt. Elásni valahová, ahol senki sem találja meg. Most már maga is bánjs, hogy odaadta a gazdájának.

Egy ideig hallgattak. Majd megint az előbbi beszélt:

— Mennyit sikkasztottál?

— Sokat — felelte szomorúan a kérdező.

— Aztán, hogy van az, hogy nem tudtad magad kimenteni, hisz azt mondtad, hogy ügyvéd voltál!

— Hiszen igaz volt.

— Bah, az mindegy. Én egyszer loptam egy ezüst kanalat és mégis felmentettek. Csak érteni kell a módját. Aztán te nagyon ügyetlenül csinálhattad a dolgodat, hogy ennyit kaptál érte.

— Eh, hallgass, nem értesz ahhoz. Ha lehetett volna segíteni a bajon, csináltam volna valamit.

— Aztán most mihez akarsz fogni? Megint ügyvéd leszel?

— Mem lehetek már az.

— Hát mit fogsz csinálni?

— Semmit. Fejbe lövöm magam.

— Bolond beszéd — mormogta a suhanc.

— Előbb hazamegyek. Megnézem a feleségemet, meg a gyermekemet. Csak sddig akarok élni, míg megcsókolom őket, aztán nem bánom, ha pokolba kerülök is.

— No oda könnyen eljuthatsz. De kár lesz azért a golyóért, meg a feleségedért. Legalább szép e az asszony?

— Az öreg nagyot sóhajtott.

— Bárcsak ne lenne szép.

— Miért?

— Mert akkor nem ülnék itt veletek.

— Hát a feleséged miatt sikkasztottál?

— Igen.

— Miért?

— Szerette a pénzt. Nem tudtam annyit keresni, amennyi elég lett volna neki.

— No ha az én feleségem lett volna, rég agyonütöttem volna, — hűsködött a suhanc.

Halvány mosoly jelent meg az ügyvéd ajka körül.

— Agyon ütni azt az asszonyt.

— Te még mindig szereted?

— Hogy szeretem-e?!

— Aztán meglátogatott-e az a dáma mielatt ültél? Vagy kaptál-e tőle levelet? : Szomorúan hajtotta le fejét az öreg.

— Nem. — majd gyorsan hozzátette

— Bizonyára nem engedték meg neki.

— Bolond beszéd. Ha szeretett volna az az asszony, akkor nem törődött volna semmivel sem. Nem téged szeretett az barátom, hanem a pénzedet.

— Eh mit tudsz te — szól bosszusan az öreg, kit láthatólag bántott annak a csavargónak az éles látása.

— Sürgönyöztem neki tegnap, hogy ma este érkezzen. Majd megíratjátok, hogy várni fog reám a gyerekekkel.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, július 4.

A felirati vita lassan, kényelmesen, hőmpölyögve megindult. Emóciói eddig nincsenek, de olyan széles arányúnak tervezik a nemzetiségi, hogy egyelőre alig is akad fenn. Ma kettőt küldtek ki közülök a vitába, de úgy tartják, hogy két hélig gondatlanul elleneznek.

Az érdeklődés a Házban nagyon lanya. Az ülés megnyitásakor alig voltak negyvenen a teremben. Az ülés folyamán is a folyosón van csak élet; a fiúmei botrányokról folyik most is a szó.

Az ülésről ez a tudósításunk számol be:

Justh Gyula elnök megnyitja az ülést és mindenkinek előtt hitelesíti a múlt ülés jegyzőkönyvét. Ezután az indítványok beterjesztése következik. **Pisztóry Mór** és **Hock János** szabadságot kér és **Rakovszky Béla** bejelenti, hogy összeférhetlenségét megszüntette. Végül jelenti az elnök, hogy **Hellebronth Géza** az összeférhetlenségi bizottság elnöke jelentést kíván tenni **Barabás Béla** mandátumának tárgyában.

Hellebronth Géza elmondja, hogy **Barabás Béla** három helyen kapott mandátumot, a melyek közül a nagyváradi és az aradi lemondott, de az aradi lemondással elkészt, s ennek folytán az összeférhetlenségi bizottság úgy döntött, hogy **Barabás** az aradi mandátumot tartsa meg s az Erzsébetvárosban új választás lesz.

Elnök kéri a Házat, hogy a VII. kerületben az új választás kiírása iránt intézkedhessék.

A Ház megadja a felhatalmazást.

Ezután a pénzügyi bizottság jelentése következik.

Sághy Gyula előadó a horvát pénzügyi egyezményről szóló jelentést terjeszti be és annak kinyomatását és szétosztását kéri.

Ezután a még esküt nem tett bírálok bizottsági tagok leteszik az esküt.

Elnök felhívja a még meg nem alakult bizottságokat, hogy holnap reggel ülés előtt alakuljanak meg, mert nem járja, hogy ilyen sokáig huzódják a megalakulás.

Hammerberg László jegyző felolvassa az interpellációs könyvet s a Ház elnöki javaslatra kimondja, hogy fél kettőkor áttér az interpellációkra és elsőnek a belügyminiszter fog válaszolni a **Hodza Milán** interpellációjára.

Következik a bírák és ügyészek igazságügyminiszteri alkalmaztatásáról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A Ház harmadszori olvasásban is elfogadja a javaslatot.

Ezután folytatja a Ház a felirati javaslat tárgyalását.

Goldis István azt hiszi, hogy a Ház pártszempontok miatt elfogultsággal fogja beszédét fogadni.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ilyen gyanúsításokkal ne illesse a Házat, mert megvonja tőle a szót.

Goldis: Nem tehet róla, de tapasztalta ezt az elfogultságot **Polit Mihály** tegnapi beszédénél is.

Elnök figyelmezteti, hogy ne helyezkedjék szembe az elnöki enunciaciókkal, mert a házszabályok teljes szigorát fogja vele szemben alkalmazni.

Goldis polemizál ezután **Mérey Lajos**sal. A románok éveken keresztül passzivitásban voltak. Ő ezt soha sem helyezte és mindig annak az eszmének volt előharcosa, hogy abba kell hagyni a perifériákon való izgatást, a parlamentbe kell vonulni és ott szemközt a magyar pártokkal, meg kell magyarázni a nemzetiségi panaszokat. Nos, sikerült a parlamentbe jutni, de itt nagyon mostohán fogadtak bennünket.

Simkó József: Hol a párt programja?

Goldis László: Csodálja, hogy a Ház nem ismeri a nemzetiségi programját. Nem lehet egy programot úgy beterjesztetni hogy jóváhagyást kérjenek rá. — Ő mégis bizik abban, hogy idővel a többség böcs vezérei is elismerik a nemzetiségiakat és lehetővé teszik nekik, hogy a parlament bizottságaiban munkálkodjanak. A kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik. Ennek oka elsősorban az, hogy az új korszakban sem hajtják végre a nemzetiségi törvényt. Részletesen kifogásolja azt, hogy román iskolákban a magyar nyelvet tanítják. A feliratot nem fogadja el.

Eber Antal: Szóli az Ausztriával való gazdasági megegyezésről. A Széll-Körber-féle megegyezés törvénybe nem foglaltatott s így az autonóm vámtarifa törvénybe iktatása semmiféle törvényes akadályba nem ütközik. Szükségesnek látja e hogy minden

intézkedés megtértsék az önálló vámterületnek idejében való életbeléptetésére. — A kézfizetések felvételét minden áldozat árán meg kell valósítani és biztosítani kell, hogy az önálló nemzeti bank 1915-iki időpont előtt felállítsák. A felirati javaslatot elfogadja.

Elnök: Őt percre felfüggeszti az ülést.

*

(Távirati tudósítás.) Szünet után

Manojlovits János (szerb nemzeti-ségi) elfogadja a pártja által beterjesztett feliratot. Tiltakozik a trónbeszéd egyes kifejezései ellen. Gróf **Apponyi Albert** vallás- és közoktatásügyi miniszter a kormány nevében visszautasítja **Manojlovits** támadásait. — Gróf **Andrássy Gyula** belügyminiszter megnyugtatólag válaszol **Hodza Milán**nak a földmunkások ügyében hozzáintézet interpellációra. Ezután az interpellációk következnek. **B ediceanu Corivlán** választási visszaélések, **Pilis István** Vörös László és báró **Feilitsch Artur** volt minisztereknek a német császár által történt kitüntetéséről interpellálnak. Az utóbbinak **Wekerle** miniszterelnök azt válaszolja, hogy e kitüntetések a magyar kormány nem közvetítette; szokás különben, hogy a gazdasági tárgyalásokban közbenjáró tisztviselőket az érdekelt államok fejei kitüntetik. Ilyen volt a nevezettek kitüntetése is. A Ház a választ tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közgyűlés.

(Vizvezeték ügy. — A 11-ik gvógyszertár engedélyezése. — Rendőrségi palota.)

— Saját tudósítónktól. —

— július 4.

A közgyűlés második napján is tekintélyes számmal voltak képviselve a városatyák. A nagyterem mozgalmas képet

Határtalan bizalom hangzott ki szavából és egyik sem sejtette, hogy maga magával akarja elhíttetni a mondottakat. Lelke bensejét azonban örülkénen marcangolta. Hisz ő sem hitte, hogy várni fog rá. Sokkal jobban ismerte azt a büszke asszonyt. Az nem fogja neki bűnét megbocsátani. De látni akarta még egyszer, őt és gyermekét. Csak meg akarja nekik mondani, hogy véreivel fogja lemosni gyalázatukat és bocsásák meg neki bűnét. Azt a bűnt, melyet szereime szült. Az bocsássa meg neki, akiért vétkezett.

A szeme könnyel telt meg s lassan végig folyt az arcán.

— Kár lesz azért a golyóért, hangzott fel újra a csavargó érdes hangja. Nem érdemi meg az asszony. Inkább őt puffantánám le a te helyedben. Ő az oka mindennek. Nem lesz kár érte. Elfelejtet az már téged, mást szeret az már. Azt szereti, kinek sok a pénze, ha elfogy a pénz, elfogy a szerelem is.

A vonat ezalatt prüszkölve, zakatolva, állomást-állomás után hagyott el. Az idő is sötételni kezdett. Lassan ráborult az alkony. Sűrű füstfellegek gyűrűztek a levegőben és tüzes szikrák sziporkáztak végig a tájon. Mikor érkezel meg? — kérdezte az egyik.

— Még egy állomás van hátra.

Azután nem is szóltak addig, míg a vonat meg nem állt. Az öreg felállt helyéről és izgatottan pillantott ki a perrongra. A perron üres volt. Egy lélek sem várta a vonatot. Összeszorult az öreg szíve, fojtogatta valami a torkát, rossz sejtelméi támad-

tak. Azután csendesen felállt. Az ajtónál még visszafordult.

— Isten legyen veletek.

— Isten áldjon meg — mormogta a fiatal suhanc, — aztán meg ne feledkezz a revolverről. Ha mással él a dáma, csak lőd le, ne sajnáld!

Az öreg már nem hallotta a tanácsot. Nehéz léptekkel ment a kijárat felé és hogy kiért a városba vezető országútra még mindig nem volt tisztában, hogy mit fog tenni. Csak ment ösztönszerűleg, öntudatlanul előre.

Mire beért a városba már késő este lett. Idegenül botorkált utcáról utóára. Kalapját mélyen szemébe huzta és ha valami régi ismerősével találkozott, kikerülte. Így ért el régi lakása elé. Ott aztán megállt. A lábai megrogytak s a kapuhoz kellett támaszkodnia, ne hogy elesse.

Egyszerre oszszogó lépteket hallott hátamögött. Már nem volt ideje félre ugrani s a hásmesterné állt előtte. Az pedig meglepetve tekintett rá.

— Jézusom, a nagyságos ur! Hát megjött. Be megváltozott. A nagysága is alig fogja megismerni. Ki akartak menni az állomásra, de a pubinak fájt a torka. Az orvos megültotta, hogy kimenjen, a nagysága pedig nem merete egyedül hagyni a cseléddel.

Örömteljes meglepetéssel állt meg a férfi. Ajkáról egy hang sem jött elő. A szeméi azonban egyszerre felragyogtak s önkéntelenül is az égre pillantott.

— Az asszony pedig ezalatt szapora nyelvvél beszélt.

— Tegnap kapták meg a sürgönyt s azóta felfordult az egész ház. A kicsikének nincs nyugta. Megmondták neki, hogy holnap jön apa s ő minden áron ki akart menni az állomásra. Alig birtuk visszatartani.

Majd észrevette, hogy a férfi csak oda támaszkodik a falhoz és sápadozik.

— Talán rosszul van a nagyságos ur. Tessék csak felmenni. Hisz úgy várják!

Az ajtó előtt néma kétségbeeséssel állt meg a férfi. Arcába tódult minden esőpp vére s remegett a teste az izgatottságtól. Valami ismeretlen félelem fogta el s úgy érezte, hogy megfullad, ha soká áll itt. Azután egy hirtelen gyors elhatározással megragadta a kilincset s majdnem beesett az ajtón.

Olyan nagy világosság fogadta, hogy be kellett hunynia a szemét, mert káprázott tőle. Mire felnyitotta valaki átkarolta a térdét s egy édes ujjongó gyermekhang zenéje hangzott a fülébe:

— Édes apám megjött már!

Többet nem hallott. Oly erős zokogás tódult ajkára, hogy beleremegett a teste. Rég visszatartott könyök zápora csapta meg arcát és végigfolyt gyermeke arcán. A gyermek pedig a nyakán csüggött és beleduruzolt a fülébe.

— Mikor jött meg apa? . . . Ugye már többet nem fog elutazni? Itt marad anyuskánál.

Azután csak egyszer érezte, hogy piszkos, kerges kezébe valami bársonyos puha kéz nyomul. És féltéknített. A szeme már

nyújtott s az érdeklődés semmivel sem volt kisebb, mint tegnap.

Ma már azonban nyugodtabban higadtabb mederben folyt a tárgyalás. Az egyes körül kerekedtek ugyan hosszabb, rövidebb viták, de azért a tárgysorozaton levő még egész halmaz ügydarab elintézése gyorsan haladt előre és a késő esti órákban véget is ért a közgyűlés.

Részletes tudósításunk a következő:

Weszprémy Zoltán főispán a közgyűlést megnyitván, felhívta Vargha Károly tb. tanácsnokot a tárgysorozaton következő ügy előterjesztésére. Ez az ügy a vízvezeték létesítésére felveendő 1 millió 300 ezer koronáról szóló kötvény bemutatása volt.

A miniszter ugyanis a költségvetést és a terveket jóváhagyva visszaküldte s felhívta a tanácsot, hogy az 1 millió 300 ezer korona felvételéről szóló kötvényt záradékkal ellássa. Egyben felhívja a miniszter a várost, hogy a vízvezetékéről és csatornázásáról szabályrendelet készíttessék.

A tanács javaslata az volt, hogy az 1 millió 300 ezer koronáról szóló kötvény jóváhagyó záradékkal látassék el. A pénznek, az osztrák-magyar banktól való felvételével, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző bizassanak meg.

Juhász Ignác kívánja, hogy a kötelezvényt felolvassák.

Vargha Károly a kérelemnek eleget tesz, miután előbb jelenet játszódott le Juhász és Kovács polgármester között, a ki feleslegesnek tartotta a felolvasást, mert a kötvény szövege ismeretes.

Juhász Ignác a pénz elszámolására nézve tesz előterjesztést: Javasolja, hogy a költségekről Kovács polgármester és Vecsey főjegyző jelentést tegyen a közgyűlésnek.

Kovács József: Az elszámolásról úgy is jelentést tesz a tanács a közgyűlésnek. Feleslegesnek tartja tehát, hogy ilyen jelentésekkel terheljék a tanácsot.

Juhász tiltakozik az ellen, hogy a polgármester az ő indítványait feleslegesnek tartsa.

Ezután a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A 11-ik gyógyszertár.

Ezután a 11. gyógyszertár ügye került tárgyalásra. Az egészségügyi bizottság, mint ismeretes, a gyógytár felállítását nem java-

akkor hozzászólt a fényhez s ott látta előtte a feleségét, egy magas, nyulánk asszonyt, bágyadt mosollyal, melyen keresztül egy két könnyesep ragyogott.

Mikor az első rohamnak vége lett erőteljén roskadt le egy székre. Oly fáradtnak, kimerültnek érezte magát, mintha egész nap dolgozott volna.

És szólanul ült egymás mellett a férfi meg az asszony. A gyermeket már akkor kiküldték a szobából és ők egyedül némán néztek egymás szemébe.

A férfi törte meg a csendet. Csendesen, lassan beszélt.

— Hát megbocsátottál Anna?

Az asszony ránézett. Könyei belepték arcát. Megfogta a férfi kezét és egy hirtelen mozdulattal ajkához emelte.

— Hogy megbocsátottam-e? Hiszen én voltam a bűnös, a rossz, a könnyelmű asszony. Én voltam a rossz szellem. Én asztottalak a bűnbe, a börtönbe! ... Hogy megbocsátottam-e neked? Te édes, te nagy uram. Őt évig imádkoztam a megszabadulásodért. A gyermekünket is megtanítottam imádkozni a te boldogságodért. Nincs bűnöd neked uram. Én vagyok a bűnös.

Azután újra hallgattak. Künn az utcák háztető sora felett veresen kelt fel a nap. Széjjel vetette sugarait a friss reggeli levegőbe s hirdette egy új élet megszületését.

Képes Lajos.

solja a kérelmező Kovács Nándor, Róth József, Pongrácz Géza és Ludán Lajosnak.

Juhász Ignác követeli a gyógytár felállítását.

Jánosi Zoltán kijelenti, hogy patika-ügyekben súlyos visszaéléseket követtek el a közelmúltban. Ezek a visszaélések óvatosságra intik a várost. Ellenzi a gyógytár felállítását. Ezt az ügyet a közérdek szempontjából kell mérlegelni. A gyógyszereszek magánérdeke is közbejártzik itt. Jánosi további beszéde során nagy zaj keletkezett.

Juhász Ignác: Kérem, a szóló sértegeti a bizottsági tagokat.

Weszprémy főispán: Rendre utasítom az urakat.

Jánosi: A gyógyszertárnak elhelyezése nem helyes, közegészségügyi szempontból abszolút lehetetlen, hogy kielégítse a közönség érdekeit.

Ha ezen az uton haladnánk, akkor az új gyógytárak tönkretennék a régiakat. Ajánl tehát módot a kérdés megoldására. Olyan javaslatot tesz, a mely igyekszik respektálni a meglévő gyógytárak érdekeit és a jogos követeléseket is kielégíti. Azt indítványozza, hogy a belügyminiszter keressék meg, hogy a gyógyszertárak elhelyezése felől intézkedjék. A 11. gyógyszertár felállítását nem javasolja.

Burger Péter az egészségügyi bizottságban is kifejtette, hogy a míg a gyógytárak elhelyezése rendezve nincs, addig mindig fognak folyamodni engedélyért. Azonban a Mester utcai lakosság jogos követelése nem visszaélés. Ez a gyógytár kell s ezért kívánja annak felállítását.

Jánosi Zoltán vitatkozik Burger Péterrel s miután személyes téren mozgott a vita, Weszprémy Zoltán felszólította a szólókat, hogy ne személyeskedjenek.

Herczegh János szerint a gyógytár a közönség s nem a közönség a gyógytár. Kijelenti, hogy szükséges a 11. gyógyszertár, mert a mester utcai lakosságnak igen nehéz megközelíteni a jelen helyzetben a gyógytárakat.

Révi Nándor kijelenti, hogy Jánosi indítványa kivihetetlen. Ugy tapasztalta, hogy a közérdek szempontjából szükséges a gyógytár. Példákkal támogatja álláspontját. Javasolja az engedély megszavazását.

Varga Lajos az előtte szólóhoz hasonló értelemben beszélt. Kívánja a 11-ik gyógyszertár felállítását. A közérdek szempontjából abszurdumnak tartja a tanács elutasító javaslatát, Juhász Ignác indítványát fogadja el.

Varga Károly előadó felvilágosításokat nyújt. Majd kijelenti, hogy magánérdekek játszanak itt közre. Egyébként a Jánosi javaslatához csatlakozik.

Kőrösi Kálmán, aki a közérdek szempontjából tekinti ezt az ügyet, az nem pártolhatja a tanács javaslatát. A Jánosi indítványát célszerűtlen voltánál fogva ellenzi. A gyógytár engedélyezését a miniszter is jóvá fogja hagyni.

Márk Endre tisztázni akarja az eszméket. Jánosi indítványa abszurdum. Hosszabb beszédben a tanácsi javaslat megszavazását kéri.

Jánosi Zoltán megszavazza a tanács javaslatát s fentartja a saját indítványát.

Oláh Károly arra a megjegyzésre reflektál, hogy a tanácsot e kérdésben a szűkeklőség vezérelte. Ez nem áll, mert csupán a törvényekhez alkalmazkodott. A kilencedik gyógytár szó nélkül javasolta.

Medgyaszay Dezső hozzájárul a 11-ik gyógytár felállításához. Kérde, hogy miért adja a kózkórházat a patikusoknak a város?

Kertész Mihály a mester utcai lakosság nevében kéri a patika megszavazását.

Juhász Ignác a zárzó jogával áll. Örömmel látja a közgyűlésen felszólalók beszédéből, hogy az ő álláspontját helyeslik. Konstatálja, hogy nagyon fontos ez a kérdés és azért kell jó akarat hozzá. Még Jánosi Zoltán, az ügy ellenzője is támogatja, noha hevesen kikelt ellene. A város térképe kéri a mester utcai patika engedélyezését.

Weszprémy Zoltán főispán szavazásra teszi fel a kérdést. A Jánosi indítványát a tanácsi javaslattal kapcsolják össze.

Juhász Ignác és Varga Lajos indítványát is egyesítik.

A közgyűlés 46 szavazattal 28 ellenében elfogadta Juhász Ignác javaslatát, vagyis a 11. gyógyszertár felállítását szükségesnek találja és engedélyezi.

Névszerinti szavazások.

Ezután 5 rendbeli névszerinti zavazást ejtettek meg különféle telkek eladására nézve.

A villamos telep épületei.

A közgyűlés ezután a villamos telepnél szükséges épületek tervezetével és költségvetésével foglalkozott. Az ügyet Debreceni Jenő terjesztette elő.

Márton Imre kijelenti, hogy eredetileg 140 ezer koronát vett fel a város az épületekre. Most 290 ezer koronáról van szó. Indítványozza, hogy vegyék le az ügyet a napirendről addig, a míg a miniszteriumtól a döntés le nem érkezik. Nem fontos most azért, mert ki van zárva, hogy ebben az évben villamvilágítás lesz.

Debreceni Jenő kéri a közgyűlést, hogy ne halogassa a dolgot, mert csak a város szenved vele. Az épületekre nézve okvetlen dönteni kell. Akárki kapja meg a telep be rendezését, alkalmazkodni fog a felemelt költséggel építendő épületekhez.

Szántó Győző logikus beszéddel igyekszik meggyőzni, hogy az ügynek a napirendről való levételével mily nagy kár háramlik a városra. A tanács javaslatát fogadja el.

Jánosi Zoltán hasonló értelemben szólal fel. Nem járulhat a halasztási indítványhoz.

Révi Nándor helyesli a tanácsi javaslatot, meg is szavazza a 290 ezer koronát.

Juhász Ignác felszólalása után szavazásra került a sor.

A közgyűlés nagy többséggel elvetette a Márton Imre halasztási indítványát.

A városi bérházak építésének elszámolását levették a napirendről.

Rendőrségi palota épül.

A tanács előterjesztést tett a főkapitány-sági épületek kibővítésére, a Bészler és Rickl féle házastelek megvételére. A Bészlerház 120 ezer korona értéket képvisel. A Rickl-telek ára 18.600 korona. A tanács javaslata az volt, hogy a törvényhatóság a legközelebbi közgyűlésen döntsön a vétel tárgyában.

Révi Nándor a bünyügyi osztály botrányos épületére hivatkozik s kijelenti, hogy a tanács hasznos munkát végezne a rendőrségi palota tervét elkészíttetné és a közgyűlés elé terjesztené.

Zádor Lajos szerint telekvételt nem lehet incidentaliter elintézni.

Hasonló értelemben Márton Imre is felszólt.

Jánosi Zoltán a tanácsi javaslat mellett érvel.

Acél Géza kijelenti, hogy a rendőrségi palota kérdése nem új keletű. — Rövid idő múlva a közgyűlés elé kerül tárgyalásra. — Azt nem lehet mondani, hogy lássuk a tervet s aztán vesszünk telket. Most aktuális a kérdés, tehát ajánlja, hogy ne vegyék le a napirendről.

Márk Endre szerint az a kérdés, akarjuk-e a rendőrségi palotát, vagy sem? Ha igen, akkor vegyék meg a telket, mert az ára sem sok. „Ne palotazzuk kérem, csak jó épületet adjunk a rendőrségnek.” A Bészler-teleket megfelelőnek tartja.

Kőrösi Kálmán szerint a rendőrségi palota központi felkést igényel. A Bészler-teleket ilyennek tartja. Ha a város meg nem veszi, bizonyára károsodik, mert a telek ára emelkedik.

Többek hozzászólása után a közgyűlés a telek megvételét elhatározta azzal, hogy a tanács 1 éven belül köteles a rendőrségi palota terveiről és költség fedezetéről gondoskodni.

Telekvételi ügyek.

A tanács előterjesztést tett az Antal-féle Széchenyi-utcai házastelkek, mely 640 négyszögöl, a Révész utca kiszélesítésére megveenni. A telek ára 45 ezer korona.

Révi Nándor a Piac utca kiszélesítéséről szól. Az utca rendezését szerinte nem a zug utcákon kell kezdeni.

Komlóssy Árhur hozzájárul a tanács javaslatához, mert a telket potom árért kínálják.

Kőrösi Kálmán ugyan ily értelemben szólal fel.

A közgyűlés a telek megvételét elhatározta.

A következő tárgy a fűvészkeri utcai 5. és 7. számú házastelket utcarendezés céljából vegyék meg. — A két telek ára 29 ezer korona.

Ugyancsak telekvételt tárgyalt ezután is a közgyűlés. Még a Pásti-köz kiszélesítése céljából az israelita hitközség telkét 2300 koronáért vegye meg. Elfogadták.

Bocskay szobra.

A tanács javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy Bocskay István szobra még ez évben felállíttassék Debrecenben. E célból a budapesti Bocskay-szobor mását vegye meg.

A közgyűlés válasszon szoborbizottságot, melynek elnöke Weszprémy Zoltán főispán.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a hazafias javaslatot s elhatározta, hogy 10 ezer koronával hozzájárul a költségekhez.

Apróbb ügyek.

A közgyűlés ezután kisebb ügyeket tárgyalt. Elhatározta, hogy a mester-utcai ovdát kibővíti Tudomásul vett alapító okleveleket. Majd elutasította Török Gábor főrendész javaslatát a tűzifa megdrágítása tárgyában.

A homokkerti lakosság világítási célra 400 korona segílyt kért, a melynek megadását a tanács nem javasolja. Jánosi Zoltán, Harsányi Gusztáv nem járulnak az elutasító javaslatához. Révi Nándor siet kijelenteni, hogy a 400 koronát adja meg a közgyűlés. Kőrösi Kálmán kéri hogy közbiztonság szempontjából adja meg a világításra való 400 koronát. Végül is a közgyűlés megszavazta a segílyt.

A közgyűlés elhatározta, hogy Debrecen város a magyar gyáriparosok országos szövetségébe rendes tagul 5 évre 100—100 koronával belépjen.

A város a kézügyesítő egyesületnek 1907. évre 500 korona segílyt szavazott meg.

A 48-as honvédeknek 400 koronát adott a város.

A felfüggesztett tisztviselőknek kiadott felfizetésük kiutalását tudomásul vette a bizottság.

Herczeg János e tárgynál Botos András r. biztos fegyelmi uton való elmozdítását kérte, mert a januári események alkalmával botránnyosan viselkedett.

A közgyűlés írásbeli indítvány megtételére hívta fel Herczeget.

Az iparügyi elölterjesztést tett iparügyi bizottság megalakítása iránt. Az ipartanács a közgyűlés előtt javaslatokat tenne. Az ipari bizottság megalakítását a közgyűlés nem találta szükségesnek.

Ezután szabadságolási kérelmek kerültek sorra és a közgyűlés 8 óra után véget ért.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— július 4.

Szabó Kálmánunk Budapesten
A kultusz-bizottságban
A katonák cseh muzsikáját
Korholja Isten igazában.

Magyar flut kell betanítani
Cintányér, trombitára
A sok bemakot meg kivinni
Innen nagy gyorsan a határra.

Pedig miként Bach idejében,
A cseh nagy ur lehet még,
Kristóffy a bemók dobosból
Csinál becirkerecskét!

— **Csokonai kör titkári hivatala.** A debreceni Csokonai kör titkári teendőit a nagy szünetben a Tusnádfürdőre utazott Kardos Albert helyett dr. Árvay Béla, a Csokonai kör ügyésze Piac utca 41 sz.) fogja ellátni.

— **Uj bank Debrecenben.** Népes értekezlet ült össze ma a m. á. v. II. oszt. várostermében azon felhívás folytán, melyet Mórász Sándor áll. főnök és dr. Polgár Dániel ügyvéd bocsátottak ki azon célból, hogy egy vasutas bank megalapítását létrehozzák. Lelkes szavakban, a valóra rámutatással, példák illusztrálva ismertette dr. Polgár Dániel az intézet szükségességét, célját és működésének vázlatát, mit a megjelentek örömmel üdvözöltek és tettek magukévá. Egyetlen hang szól csak ellene, mit azonban az ismertető fényesen lecsáfolt, úgy hogy az 50—60 főre menő értekezlet, egy ember kivételével kimondotta, hogy a pénzintézetet megalakítja. S előkészítés végett nyomban 12 tagu bizottságot küldött ki. Ezután az értekezlet a legjelentősebb hangulatban szétoszlott. Az új intézet főleg a vasutasok adósságainak konvertálását, az incassó üzletet s a tisztviselő kölcsönök folyósítását tűzte ki feladatul, mely mellett azonban üzletkorát a modern bank és pénzügyi vállalat minden ágára ki fogja terjeszteni.

— **A debr. ügyvédi kamara** e hó 16-án délután 3 órakor a kamara hivatalos helyiségében (József kir. herceg utca 8 sz. I em) rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az igazságügyminiszterhez felterjesztendő évi jelentés megállapítása.

— **Az állandó választmány ülése.** Hajdúvármegye állandó választmánya tegnap délelőtt a vármegye székházában ülést tartott amelyen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak az ülésen Kovács Gyula, dr. Czeglédi Mihály, Pákozdy Sándor, ifju Mórioz Pál, Latinovics Mihály, M. Tóth Sándor, Dávidházy Sándor és Kun Szabó László. Az ülés a július 13-iki megyei közgyűlés tárgysorozatát készítette elő. Egész sereg hazafias átirat került tárgyalásra, az átiratokat hasonlóval támogatják. Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy a számvevőségnek a megyeházára való visszahelyezését a többi megyékkel együtt kérni javasolja a bizottság a minisztertől. A törvénytelen házfelosztás és a kormány, valamint a királyi biztosok miatt javasolja a választmány, hogy a törvényhatósági bizottság irjon fel a képviselőházhoz a Fejérváry kormány vád alá helyezését illetőleg. A közgyűlés legtöbb tárgyához javaslatot készített az állandó választmány, amely e hó 10-én újból ülést tart.

— **Hangverseny.** Szombaton és vasárnap este 8 órakor az „Arany Bika” kert-helyiségében a Debreceni városi színház zenekara Kadlecek Rezső zenekarigazgató vezénylete mellett nagyon díszes és élvezetes műsorral hangversenyt tart. — Ez a hangverseny legalább helyettesíti és pedig méltóképpen az elhelyezett 39. gy. ezred zenekarának szokott hangversenyét s így városunk közönségének zenei élvezetben ez alkalommal sem lesz hiánya. — A szombat esti műsor a következő: 1. Kéler B.: Magyar vigjátéki nyitány. 2. Strauss J.: Falusi fecskék (keringő). 3. Mayerbaer: Nagy ária az Ördög Róbert c. operából; klarinet szóló: előadja Klupp J. 4. Zichrer C. M.: Dacosan (poika). 5. Erkel F.: Finale a Hungári László c. operából. 6. a) Gillet E.: Bál után intermezzo; b) Stix C.: Nimfa tánc capriccio (vonós négyes) 7. Farkas Miska: Edes titkok, nagy népdalegyveleg. A 7. szám után szünet. 8. Kövessy F.: Rendkívül sikkes hangverseny induló 9. Suppe F.: Könnyű lovassági nyitány. 10. Nizsnyai: Midőn anyám.

Kürt és trombita kettős. Előadják: Uhlirs és Vivant urak. 11. Coote Ch.: Az én király német keringő. 12. Kadlecek Rezső: Tóff-tóff Fedák Zsazsa összetörhetetlen automobil galoppja. A vasárnapi hangverseny programját lapunk legközelebbi számában szintén közölni fogjuk.

— **A sáskajárás.** Az egyiptomi csapások ez a szörnyű ismétlődése felett tördelik kezeiket az elpusztított Hortobágnak és nagy környékének gazdái. Nem csoda, hogy sokan török a fejüket a felett, hogy lehetne ennek a veszedelemnek elejét venni? Lapunk egy barátja is küldött be hozzánk erre vonatkozó tervet. Utal arra, hogy a bogárféléket a lángek a szó teljes értelmében hipnotizálják. — Egy-egy lámpa körül a szabadban százával röpködnek és nem nyugszanak addig, amíg a lángba nem vesznek. — Még a madárt is megigézi a tűz; a világító tornyokat körül repkedik a tengereken s a torony üvegfalába ütközve, holtan hullanak le. Ebből kiindulva veti fel forrásunk azt a kérdést: Nem lenne-e célszerű a Hortobágyon és a többi veszélyeztetett helyeken, néhány száz méteres távolságokban máglyákat állítani, hogy a sáskát magukba csalják és elpusztítsák? A máglyáknak — persze — minél kevesebb füsttel kell járnia, fényök intenzívebbé lenne tehető például görögtűz közbekeverésével. — Tessék próbát tenni, hátha beválik a terv? — Más oldalról pedig, kuriózumként közlik velünk, hogy némely vidékeken (Marokkó és Olaszország egyes részein) hasznát tudják venni a sáskának. A hol megjelenik, összeszedik, megszártják és megőrlik, aztán kenyeret sütnek belőle. Így adja vissza saját testével a kárleány féreg, a mit a szerencsétlen néptől elrabolt.

— **Helyreigazítás.** Tegnap lapunk „Ellopták a pénzt” című hírében a Szinetárféle csapó utcai kávéház „lebuj”-nak van elnevezve. A mint utólag értesültünk, a helyiség lebujnak már csak azért sem nevezhető, mert berendezése a legdiszesebb kávéházakkal vetekedhetik.

— **Lekaszálták a lábát.** Az óhatkósi terjedelmes nagy buza földön vidáman folyt már napok óta az aratás. — A frissen érett kalász boldogságba ringató ropogással omlott a kaszák alatt. — Szanyi Ferenc és Surányi Ádám egykei legények egymásmellett vágták a rendet, miközben Szanyi elmaradt s a mit sem sejtő Surányi tovább kaszáva, nem véve észre társa elmaradását, vigyázatlanul megvágta kaszájával annak lábát. A szerencsétlen legény a hatalmas vágás következtében mire orvosi segílyben részesült volna, elvérzett és meghalt. A tragikus esetet ma taviratilag jelentették a debreceni ügyészségnek, mely megindította a vizsgálatot. Dr. Isoó János törvényszéki orvos holnap kiutazik Egyekre a szerencsétlen legény bonttatójának felboncolása végett.

— **A ker. és iparkamara közgyűlése** A kamara legközelebbi rendes közgyűlése július 12-én lesz, melyen a titkár előadást tart az országos esatonna tervezésekről. A közbizottság ma délután 3 órakor tart ülést, hogy letárgyalja az állami és kamarai segílyekért beérkezett kérvényeket. A debreceni postapalota elhelyezése tárgyában a kamara Debrecen városával és a posta vezetőséggel közös tanácskozást tart s ily irányban a várost megkereste. Július 15-én járnak le a kamara szakiskolai pályázásának határideje Debrecenben felállítandó buszpari szakiskola érdekében pénteken délután a kamara az érdekeltekkel ülést tart.

— **Elítélt izgatók.** Trencsénből jelentik, hogy a verbói főszolgabíró Bodcsy Mihály krajnai ev. lakoszt 10 napi elzárásra és 150 korona pénzbüntetésre, továbbá öt

pedikylavai lakost 5—5 napi elzárásra és 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte az orsz. képviselőválasztás alkalmával elkövetett nemzetiségi kibágások miatt. Ugyanezért a miavai főszolgabíró hét brezovai lakost tíz-tíz napi elzárásra és 150—150 korona pénzbüntetésre ítélte el.

— **A gázgyári sztrájk megszűnt.** Ma reggel a budapesti józsefvárosi gázgyár ismét rendes képét öltötte fel. A tegnapi megegyezés alapján ma a munkások felvették ismét a munkát és a katonák reggel 6 órakor kivonultak a gyárból. A megállapodás szerint a sztrájkoló munkások nyilatkozatot adnak a vas- és fém munkások országos szövetségének, amelyben kijelentik, hogy a sztrájk kimondása jogtalan volt és ezentul minden panaszukat közölni fogják az országos szövetséggel, amelynek tudtán kívül nem fognak többé semmilyen mozgalmat indítani. Ennek ellenében a három keresztény szociálistát a gyár igazgatósága elhelyezi a József városi gyárból.

— **Meggyilkolt cigány.** Véres eset történt tegnap este a közeli Nyirátrány községben. Dávid Imre 50 éves vályogvető cigány többedmagával a falu kocsmájában mulatott, miközben valami nézeteltérés támadt köze és térsai között. A szóváltásból verekedés kerekedett és az öreg cigány számos botütéstől halálra sujtva, vérbefagyva maradt az eset színhelyén. Eszméletlen állapotban szállították be az éjszaka a debreceni kórházba, ahol reggelre annélkül, hogy egy percre is magához tért volna, kiszáradt. Holtestét ma délután Hoffmann József vizsgálóbíró jelenlétében dr. Isoó és dr. Láng törvényszéki orvosok felboncolták. Az ügyészség a tettesek ellen megindította a büntető eljárást.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztóban.

x **Minos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olesósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x **Alföldi Karoly** németiskolájában a szünidei tanfolyama július hó 9-án nyílik meg. Beiratkozások elfogadtnak lakásán Peterfia utca 2. sz.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csúsz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már negyvenéves bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ár 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszaru” gyógyszerár 107—x 51.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAJIRATOK.

Örmény összeesküvők.

Budapest, július 4. Konstantinápolyból jávirják: Szófiából érkezett egy örmény összeesküvésre vonatkozó bizalmas hírek közzétételében a Jildiznek egy külön vizsgálóbizottsága Nedszi basa vezetésével szigorú vizsgálatot folytat. Ma délután örmény lakosok négy igazgatóját és főszervezőjét letartóztatták, miután házkutatást tartottak náluk.

Merénylet a német császár ellen.

Newyork, július 4. Rosenberg Ágoston veszedelmes anarkista Németországba utazott. A rendőrség kiderítette, hogy a német császár ellen merényletet készül elkövetni. A német kormány megtette a szükséges óvintézkedéseket.

Váltóhamisító fényképész.

Temesvár, július 4. Dajkovics János fényképész 40.000 koronás váltóhamisítás után megszökött. A rendőrség országsszerte köröztteti.

Elhunyt királyi tanácsos.

Budapest, július 4. Veredi Károly dr. királyi tanácsos, a vaskoronarend lovagja, Pestvármegye tanfelügyelője, kiváló pedagógiai író, ma délután Budapesten agyszélhűtésben hirtelen meghalt.

Oroszországból.

Budapest, július 4. Varsóból jelentik: Tegnap itt ismét két rendőrt agyonlőttek. Az odasiető őrszám többször rálőtt a tömegre: egyet megölt, többet megsebesített.

Kolera járvány.

Budapest, július 4. Manillából távirják: Manilla városban és kerületben nagy kolera járvány lépett fel. 47 ma megbetegedett ember közül 41 meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 4.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelte. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül zab forgalom nélkül, a többi nyugodt. Idő: szép.

Buza októberre	15.14—16.
Buza áprilisra	15.68—70.
Rozs októberre	12.90—92.
Rozs áprilisra	—
Zab októberre	13.20—22.
Zab áprilisra	13.56—58.
Tengeri augusztusra	12.14—16.
Tengeri szeptemberre	12.46—48.
Tengeri 1907 májusra	11.32—34.
Repece augusztusra	30.60—80.

Szerkesztői-posta.

T. G. Bizony nem minden gépiró-kisasszony számíthat arra, hogy megfutja a Szonaházy István „Méltóságos asszony”-ának a pályáját? Nagyon cifraomoruság az, a ki nem szorult rá, ne vágyakozzék utána s ne vegye el másnak a kenyerét! A mit ön kérdez, az legfőjebb 90 k. fizetést hozhat a konyhára havonként, de kevesebbet még inkább!

B. K. Orvostól tessék kérdezni. Könyvelmőség az, ha valamely hirtlap orvosi tanácsokba kontárkodik.

Közgazdaság.

Katonai szállítások. A temesvári 7-ik hadtest parancsnokság a Debrecen ezredei részére zab, széna, szalma, fa és kőszén szállítására irt ki ajánlatot a pályázatokot július hó folyamán kell benyújtani. A budapesti 4-ik hadtest parancsnoksága Szolnokon állomásozó csapatai zab, széna, szalma és kőszén, fa szükségletei szállítására pályázatot nyitott. A pályázati határidő július 11-én jár le. Mindkét szállításra bővebb felvilágosítással a kamara titkári hivatala szolgál.

A nagyváradi katonai élelmezési raktár megküldi az 1906—1907. biztosítási évre szóló szállítási feltételek és szokvány füzeteket melyek a katonai élelmi cikkeknek a tőzsdén kívül kereskedelmi, szokás szerint foganatosítandó vásárlásra vonatkoznak. Az érdeklődők ezen füzeteket a kamaránál betekinthei.

Szállítók figyelmébe. A temesvári hadbiztosság területén az 1906—907. évi szükséglet fedezésére részint szabadkézi bevásárlás 14 nap alatti beszolgáltatás elleni fizetés, részint keresk. szokásu határidő szerint szállításra körülbelül a következő mennyiségű szemes termények fognak beszereztetni. 3740 mm. buza 21830 mm. rozs és 52630 mm. zab. Közelebbi részletekről a kamaránál nyerhető felvilágosítás.

MAGYAR Állam vasutak menetrendje 1906. május hó 1-től.

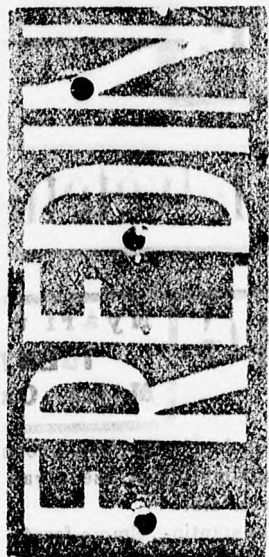
		óra	perc	
Debrecenből indul				
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25	
m. á. vasutó	reggel	5	35	
vásártérről —	reggel	5	44	
m. á. vasutó	d. e.	8	09	
vásártérről —	d. e.	8	16	
H.-Böszörmény	d. u.	11	11	
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20	
felé	d. u.	4	34	
m. á. vasutó	d. u.	4	47	
vásártérről —	este	7	—	
m. á. vasutó	este	7	07	
vásártérről —	reggel	4	35	
F.-Abony felé m. á. vasutó	reggel	4	56	
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5	16	
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Derecske—N.-Léta felé — —				
Bpestre érkezik				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik				
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29	
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv	este	6	48	
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46	
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11	
Szatmár felől — — — —	este	6	40	
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31	
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	reggel	7	38
H.-Böszörmény	mávasuthoz	d. e.	7	40
felől	vásártérre —	este	6	22
	mávasuthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasuthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

Hirdetések
művészi illusztráció,
szövegezés,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és eléle-
ges költségvetések
fejlesen díjtalanul.

GOLDBERGER ÁV.
BUDAPEST, V. VÁZSI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA. —

Csak
Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábélire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bx calf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Tisztelettel értesitem a művelt közönséget, miszerint a nagy szünidők egész tar-
tamára több kiváló okleveles szakember közreműködésével.

a német társalgási tanfolyamot

kapcsolatban szép és diszkrétással

több csoportban: kor, nem, előképzettség tekintetbe vételével július 3-án 8 órakor
reggel tavalyi minta szerint

ünnepélyesen megnyitom.

Egyetlenegy kultúrnyelv sem bír oly gyakorlati fontossággal, mint a nagy művelt német
nemzetnek világnyelve. — A nagy szünidő legalkalmasabb idegen nyelv gyakorlati elsajá-
títására. Naponta 2 órán át kizárólag egy tárggyal foglalkozva 2 hónap felér ugyanannyi
évvél. 100—120 óra alatt kivétel nélkül mindenkinek meg kell tanulni beszélni, olvasni, írni —
Iskolában társalgási nyelvet nem lehet elsajátítani egyrészt az idő rövidsége és a halmaz
tantárgy miatt, másrészt pedig főleg azért, mert az iskola az irodalom és költészet megér-
tetése végett fősúlyt fektet az elméletre, míg a gyakorlati tanfolyam nem annyira
mélyre mint inkább terjedelmes felszínre bocsátja az élő társalgási nyelv
gyökérszárait.

Tanfij az egész szünidő tartamára 40 korona.

Egy egy csoportban legfeljebb 8 tanuló lehet.

Beiratás naponta **11—1-ig.** — Tanterem városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2-ik emelet.

ZALAI MÁRK tanár.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe
ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg
és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Zacherlin

Nagyon segít és utól-
érhetlen fűregpusztító
Üvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen

Annák Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Goldberger és Glück
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Kömlössy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Rickl Antal József
Róth Antal
Váray József

Berettyóújfalú:

ifj. Weiszberger Ignác
Rohbarti Nándor

Érmihályfalva:

Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József

Tulogdy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizsmann József

kereskedőknél.

Teljesen pótolják
a külföldi likőröket

Schrank Béla

előzőre berendezett

likőrgyárának

elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve: Gedő Adolf,
Debrecen.

Különleges gyártmány:

Triple Sec

„Comme il faut“.

Eladó szálló

a Sámsoni közskertben, 4 nyilas.

Értekezhetni:

Nyil-utca 41. szám, Sipos Jánosnál.

SAFE DEPOSIT.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a **Piac-utca 59. számú** Steinfeld-féle házban ujonnan berendezett helyiségeinkben

SAFE DEPOSIT

osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen teljes **biztonságot** nyújtó rekeszeket. — Bővebb felvilágosításokat kívánatra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen közöljük.

**Közgazdasági Bank
Részvény Társaság
Igazgatósága.**

SAFE DEPOSIT.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő.
IDÉNY:
Május—Október.

(Stájerország.)

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai
(Asztma, Emphysem) az emésztési szervek,
szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs therepia, pneumatikus
kamarák, hidegvízgyógyintézet, szénsavas fürdők
Fangó-gyógyimód stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-
János-kut, Remete-forrás.

■ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a **Fürdőigazgatóság.** ■

Figyelmeztetik a nagy közön-
ség, hogy Debrecen város számot-
tevő kereskedői ez év **július**
8-tól szeptember 1-ig a vá-
sarvasárnapját kivéve

vasárnap egész napon át

zárva tartanak s így a t. közönség
bevásárlásait csakis hétköznapo-
kon eszközölje.

375-4-2.